

ALYTAUS REGIONO PLĖTROS PLANO
PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT021-01-02-06
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ IR INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA

PAGRINDIMO APRAŠAS
2024-06-26 Nr. PPA-7

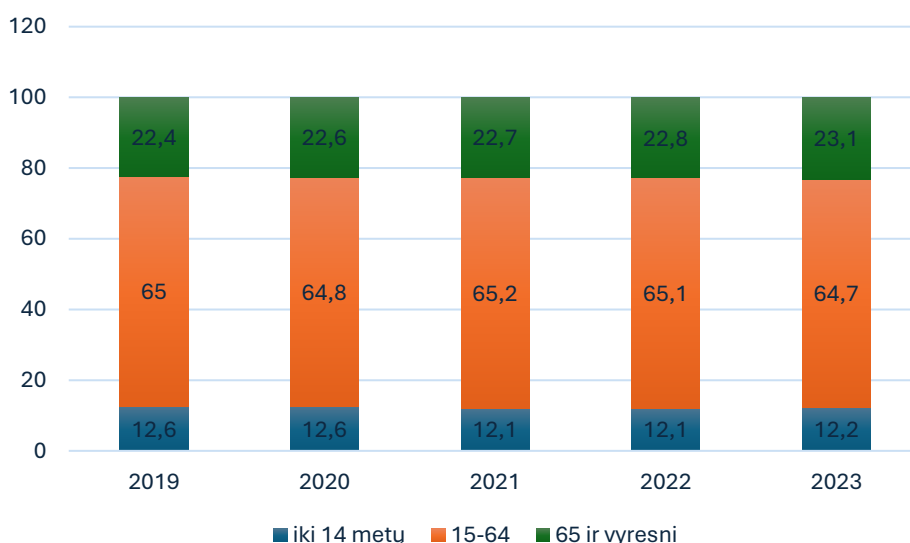
I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	LT021-01-02 „Padidinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumą ir įvairovę, patenkinti aprūpinimo socialiniu būstu poreikį“
---	---

II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Įgyvendinant pažangos priemonės „Socialinių paslaugų ir infrastruktūros plėtra“ (toliau – Pažangos priemonė) veiklas bus sprendžiama Alytaus regiono plėtros plano (toliau – Planas) problema Nr. 1 „Neužtikrinama gyvenimo kokybę gerinančių viešųjų paslaugų, atitinkančių gyventojų poreikius, kokybė ir prieinamumas“ ir jos giluminė priežastis Nr. 2 „Nepakankamas sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumas ir įvairovė, nepatenkinamas aprūpinimo socialiniu būstu poreikis“.

Alytaus regione gyventojų skaičius nuolat mažėja. Nuo 2016 metų pradžios iki 2022 m. nuolatinių gyventojų skaičius sumažėjo 6,5 proc., t. y. gyventojų mažėjo du kartus daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu šalyje (2,9 proc.). 2023 m. sausio 1 d. Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenimis Alytaus regione buvo 12,2 proc. iki 14 metų nuolatinių gyventojų (mažesnis nei šalies vidurkis (15,0 proc.)), 64,7 proc. 15–64 metų nuolatinių gyventojų (lygus šalies vidurkiui – 65,0 proc.) ir 23,1 proc. 65 m. ir vyresni nuolatiniai gyventojai (didesnis nei šalies vidurkis – 20,0 proc.).

1 pav. Nuolatinis gyventojų skaičius Alytaus regione pagal gyventojų amžiaus grupes, 2019-2023 m.

2023 m. daugiausia pensinio amžiaus gyventojų gyveno Varėnos rajono (24,3 proc.), Alytaus miesto (23,5 proc.) ir Druskininkų (23,4 proc.) savivaldybėse, mažiausia – Alytaus rajono (21,3 proc.) ir Lazdijų rajono (23,0 proc.) savivaldybėse.

2023 m. demografinės senatvės koeficientas regione siekė 190 ir viršijo šalies rodiklį 1,4 karto ir buvo 9 iš 10 regionų (rodiklis aukštesnis tik Utenos regione). Ypač aukštas šis rodiklis nustatytas Varėnos rajono savivaldybėje (219), aukštas – Lazdijų rajono (199), Alytaus miesto (195) ir Druskininkų (181) savivaldybėse, mažiausias – Alytaus rajono savivaldybėje (162).

2023 m. Alytaus regione slaugos ir priežiūros (pagalbos) poreikis nustatytas 5439 asmenims. Didžiausias poreikis, t. y. 70 proc., – pensinio mažiaus asmenims.

1 lentelė. Slaugos ir priežiūros poreikis Alytus regione 2023 m.¹

Savivaldybė	SLAUGA			PRIEŽIŪRA (PAGALBA)		
	Vaikai	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus	Vaikai	Darbingo amžiaus	Pensinio amžiaus
Alytaus m.	35	87	509	126	244	781
Alytaus r.	26	58	291	54	149	397
Druskininkų	20	46	197	52	108	310
Lazdijų r.	19	83	259	56	190	426
Varėnos r.	20	65	214	38	140	439
Alytaus regione	120	339	1470	326	831	2353

2022 m. Alytaus regione demencija ir Alzheimerio liga (F00-F03, G30) sergančių asmenų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, sudarė 161,1 atvejų (vidutiniškai šalyje – 145,3 atvejo²). Didžiausias demencija ir Alzheimerio liga sergančių asmenų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, kai viršijo regiono ir šalies vidurkį, buvo Varėnos rajono (213,0 atveju), Lazdijų rajono (190,5 atvejai) ir Alytaus rajono (166,9 atvejai) savivaldybėse, mažiausias – Druskininkų (136,2 atvejai) ir Alytaus miesto (137,3 atvejai) savivaldybėse.

Visuomenės senėjimas lemia senyvo amžiaus asmenų grupei reikalingų paslaugų poreikio didėjimą. Iš kitos pusės, vaikų skaičiaus mažėjimas, skatina sudaryti palankias sąlygas vaikams ir jaunimui gyventi regione, t. y. imtis priemonių, kad būtų užtikrintas vaikams ir jaunimui reikalingų paslaugų prieinamumas ir įvairovė.

Jaunimo socializacijai, nusikalstamumo ir žalingų įpročių prevencijai svarbus gerai organizuotas atviras darbas su jaunimu. Jaunimo reikalų agentūros 2023 m. birželio mėn. duomenimis, Alytaus regione veikė 4 atvirieji jaunimo centrai ir 4 atvirosios jaunimo erdvės (1,6 įstaigos vienoje savivaldybėje, kai šalies vidurkis 2,2). Alytaus rajono savivaldybėje tokių įstaigų apskritai nebuvo (iš viso Lietuvoje tik dvi tokios savivaldybės).

Nepilnamečių, įtariamų padarius nusikalstamas veikas, skaičius tenkantis 100 tūkst. vaikų, 2022 m. šalyje buvo 569, tuo tarpu Alytaus regione didžiausias rodiklis tarp visų savivaldybių buvo Druskininkų (890,2), Lazdijų rajono (883,7) ir Alytaus miesto (804,1) savivaldybių, Alytaus rajono savivaldybei teko 203,9, o Varėnos rajono savivaldybei – 146,2³.

2022 m. Alytaus regione nusikalstamų veikų, susijusių su narkotikais, skaičius tenkantis 100 tūkst. gyventojų, siekė 56,8 (šalyje – 64,9), didžiausias rodiklis tarp regiono savivaldybių – Alytaus miesto savivaldybėje (115,7), tuo tarpu Varėnos rajono savivaldybėje – 67,9, Alytaus rajono savivaldybėje – 7,9, Lazdijų rajono savivaldybėje – 5,6 ir Druskininkų savivaldybėje – 0.

¹ Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-irtyys/socialine-integracija/negalios-reforma-ir-asmenu-su-negalia-itrauktis/statistika-2/>

² Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys.

³ Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos duomenys.

VDA duomenimis Lietuvoje 2022 m. 24,6 proc. gyventojų (2021 m. – 23,5 proc.) gyveno skurdo rizikoje ar socialinėje atskirtyje. Alytaus regione šis rodiklis 2021 m. buvo 25 proc., o 2022 m. truputį sumažėjo ir buvo 24,8 proc., tačiau vis tiek viršijo šalies vidurkį. Regione socialines paslaugas gaunančių tikslinės grupės asmenų dalis nuo bendro su skurdo rizika ar socialine atskirtimi susiduriančių gyventojų skaičiaus 2020 m. buvo 15 proc., o 2022 m. padidėjo iki 18,3 proc.⁴ ir tapo vienu iš blogiausių rodiklių, lyginant su kitais regionais (blogesnės reikšmės buvo Kauno, Vilniaus ir Utenos regionuose).

Skurdo rizikos lygis regione 2019 – 2023 m. laikotarpiu mažėjo ir 2023 m. buvo 22,7 proc. (viršijo šalies vidurkį – 19,9 proc.), tačiau stebimi ryškūs netolygumai tarp regiono savivaldybių: Alytaus miesto (20,3 proc.) ir Druskininkų (20,1 proc.) savivaldybių rodikliai buvo mažiausi regione, tačiau Alytaus rajono (25,7 proc.), Lazdijų rajono (27,3 proc.) ir Varėnos rajono (23,6 proc.) savivaldybėse viršijo regiono vidurkį.

Socialinės pašalpos gavėjų skaičius regione nemažėja⁵: 2022 m. socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, vidutiniškai siekė 34 asmenis ir buvo 48 proc. didesnis už šalies vidurkį (23 asmenys). Stebimi ryškūs skirtumai tarp regiono savivaldybių: Lazdijų rajono (75 asmenys) ir Varėnos rajono (43 asmenys) savivaldybėse gerokai viršijo regiono ir šalies vidurkį, Druskininkų (30 asmenų), Alytaus rajono (27 asmenys) savivaldybėse viršijo šalies vidurkį, o Alytaus miesto (21 asmuo) savivaldybės buvo mažesnis nei šalies vidurkis.

VDA duomenimis 2022 m. lyginant su 2021 m. ženkliai (58,2 proc.) išaugo socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius. Šis augimas stebimas visuose regiono savivaldybėse (2 lentelė).

2 lentelė. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjai, asmenys

	2018	2019	2020	2021	2022
Alytaus m. sav.	240	182	230	145	263
Alytaus r. sav.	100	52	46	90	131
Druskininkų sav.	138	150	174	67	228
Lazdijų r. sav.	136	173	104	157	164
Varėnos r. sav.	195	489	240	171	211
Alytaus regionas	809	1046	794	630	997
Lietuvos Respublika	17845	20276	21861	20920	21694

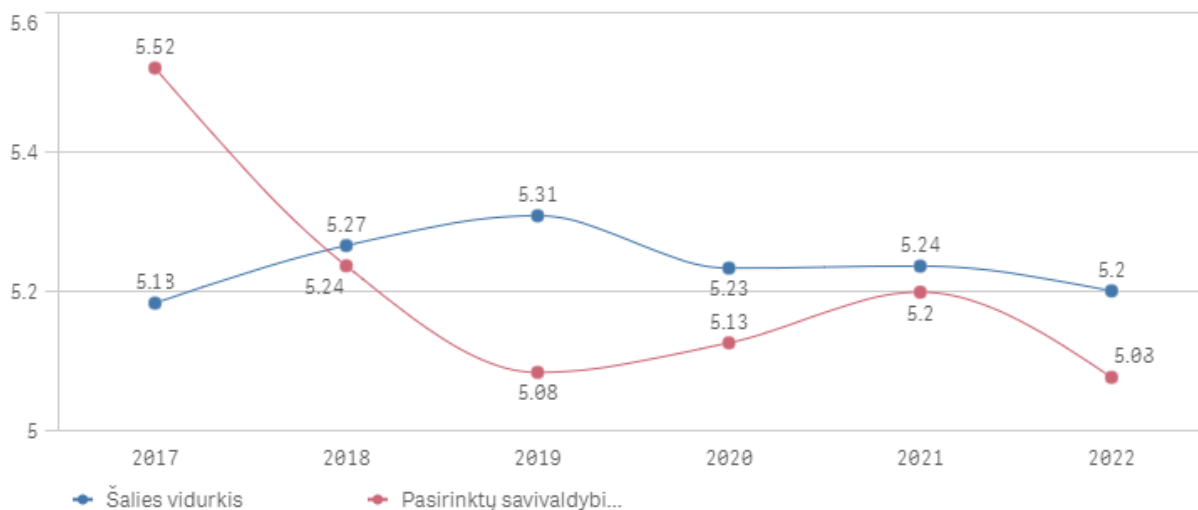
Nemažėjantis regione socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir augantis socialinių paslaugų gavėjų skaičius formuoja prielaidą, kad neužtikrinami pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiai.

Vertinant socialinės paramos veiksmingumo indeksą⁶ (35 savivaldybių lygmens rodikliai skurdo mažinimo, prevencijos ir pagalbos srityse; indeksą sudarantys rodikliai yra paverčiami į rangus 10-balėje skalėje, kur **1 reiškia blogiausią rezultatą, o 10 – geriausią**), matyti, kad Alytaus regiono rodiklis nuo 2018 m. yra mažesnis nei šalies vidurkis ir 2022 m. siekė 5,08 balo (2 pav.).

⁴ Vidaus reikalų ministerijos duomenys, skaičiuojant Regioninės plėtros programos rodiklį 2020 m. ir 2022 m.

⁵ Valstybės duomenų agentūros duomenys.

⁶ Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys, <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-statistika/socialines-paramos-veiksmingumo-stebesena-lietuvos-savivaldybese/>

2 pav. Socialinės paramos veiksmingumo indekso dinamika regione ir šalyje 2017-2022 m.

Lyginant socialinės paramos veiksmingumo indekso 2022 m. duomenis, tarp regiono savivaldybių, mažiausias buvo Alytaus rajono (4,72 balo), Varėnos rajono (4,85 balo) ir Lazdijų (5,11 balo) savivaldybėse, didžiausias – Druskininkų (5,77 balo) ir Alytaus miesto (5,27 balo) savivaldybėse. Tai rodo, kad būtinos investicijos į socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, siekiant sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus.

2022 m. Alytaus regione nuo visų darbingo amžiaus asmenų, kuriems pirmą kartą nustatytas sumažėjęs dalyvavimo lygis, 13,2 proc. atvejų jis buvo nustatytas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, didžiausias rodiklis regione buvo Varėnos rajono savivaldybėje (17,2 proc.), kitose savivaldybėse – žemesnis: Druskininkų savivaldybėje – 13,2 proc., Alytaus miesto savivaldybėje – 13,2 proc., Alytaus rajono savivaldybėje – 12,2 proc. ir Lazdijų rajono savivaldybėje – 8,6 proc. Nuo 2020 m. iki 2022 m. atvejų, kai pirmą kartą nustatytas sumažėjęs dalyvavimo lygis dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, skaičius išaugo 19,8 proc. visame regione, labiausiai iš visų savivaldybių šis rodiklis augo Alytaus miesto savivaldybėje (31,5 proc.)⁷.

Nuo 2018 m. iki 2022 m. asmenų, kuriems priskirta diagnozė F00-F99 (psichikos ir elgesio sutrikimai), skaičius Alytaus regione išaugo 6,7 proc. (Lietuvoje – 12,4 proc.). Psichikos ir elgesio sutrikimais sergančių asmenų skaičius 2018–2022 m. laikotarpiu augo 4 regiono savivaldybėse: Alytaus miesto – 5,3 proc., Alytaus rajono – 6,9 proc., Druskininkų – 11,6 proc., Lazdijų rajono – 18,2 proc., ir tik Varėnos rajono savivaldybėje sumažėjo 0,2 proc. 2022 m. regione asmenų sergančių diagnozėmis F00-F99 skaičius tenkantis 1 tūkst. gyventojų siekė 124,3 (Lietuvoje – 120,3). Druskininkų ir Varėnos rajono savivaldybėse psichikos ir elgesio sutrikimais sergančių asmenų skaičius tenkantis 1 tūkst. gyventojų buvo didesnis nei vidutiniškai Alytaus regione ar Lietuvoje (atitinkamai 143,2 ir 158,9)⁸.

Asmenų, kuriems priskirta diagnozė F20-F29 (dėl kurios dažniausiai yra nustatoma psichikos negalia), skaičius visame Alytaus regione per 2018–2022 m. laikotarpį sumažėjo 12,4 proc., tačiau tuo pačiu laikotarpiu skaičius augo dvejose regiono savivaldybėse: Lazdijų rajono – 3,6 proc. ir Alytaus rajono – 3,4 proc., kitose savivaldybėse – sumažėjo⁹.

Asmenų, kuriems priskirta diagnozė F70-F79 (dėl kurios dažniausiai nustatoma intelekto negalia), skaičius Alytaus regione 2018–2022 m. laikotarpiu išaugo 6,6 proc. Tuo laikotarpiu

⁷ Valstybės duomenų agentūros duomenys.

⁸ Higienos instituto duomenys.

⁹ Higienos instituto duomenys.

Alytaus rajono ir Lazdijų rajono savivaldybėse skaičius mažėjo, o kitose regiono savivaldybėse – augo (Alytaus miesto – 9,8 proc., Druskininkų – 73,5 proc. ir Varėnos rajono – 20 proc., savivaldybėse).

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapyje¹⁰ (toliau – Žemėlapis) nurodoma, kad 2022 m. Alytaus regione buvo 1151 asmuo su psichikos ir (ar) intelekto negalia, t. y. 0,8 proc. regiono nuolatinių gyventojų. Žemėlapyje pateikta socialinių paslaugų prieinamumo analizė parodė, kad asmenys su intelekto ir (ar) psichikos negalia, menkai naudojami socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugomis (apie 339 asmenys, t. y. 29,4 proc. šios tikslinės grupės asmenų, nedalyvauja socialinių paslaugų sistemoje), maža socialinių priežiūros paslaugų įvairovė (trūksta apgyvendinimo bei dienos užimtumo paslaugų). Detali asmenų su intelekto ir (ar) psichikos negalia poreikių bei esama perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regione situacija pateikta Žemėlapyje.

Statistiniai duomenys rodo, kad yra nepatenkinti Alytaus regiono gyventojų, kaip socialinių paslaugų gavėjų, poreikiai ir reikia didinti socialinių paslaugų prieinamumą ir įvairovę bei gerinti jų kokybę.

Pažangos priemonės veiklos prisidės prie 2021-2027 metų Europos sąjungos fondų investicijų programos 4.9, 4.10 ir 5.2 uždavinių įgyvendinimo.

Tiesioginė **tikslinė grupė**:

- Asmenys su intelekto ir (ar) psichikos negalia;
- socialinę riziką patiriantys ir socialiai pažeidžiami asmenys bei asmenys, kuriems nustatyti socialinių paslaugų poreikiai (tame tarpe vaikai, jaunimas, senyvo amžiaus asmenys);
- senyvo amžiaus asmenys (tame tarpe sergantys demencija ir Alzheimerio liga).

Netiesioginė tikslinė grupė – aukščiau išvardintų tikslinių grupių šeimos nariai, vietos bendruomenė.

Tikslinės grupės poreikiai susiję su vienodomis galimybėmis turėti tinkamas gyvenimo sąlygas, lygiomis teisėmis integruotis į visuomenę ir darbo rinką.

Socialinių paslaugų kokybės ir/ar prieinamumo trūkumas mažina regiono, kaip gyvenamosios vietos, patrauklumą. Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklas bus siekiama sudaryti sąlygas asmenims su psichikos ir (ar) proto negalia gyventi bendruomenėje, lavinti įgūdžius ir siekti asmens optimalaus savarankiško funkcionavimo visuomenėje, užtikrinti tikslinei grupei socialinių paslaugų kokybę, įvairovę ir prieinamumą, prisidedama prie gyvenimo kokybės gerinimo, socialinės atskirties mažinimo.

Atsižvelgiant į demografines, socialines-ekonomines, socialinės atskirties augimo, viešųjų paslaugų prieinamumo netolygumų, socialinių pašalpų ir socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus augimą, visuomenės senėjimo ir kitus veiksnius, tikėtina, kad Pažangos priemonės įgyvendinimo ir 5 metų po Pažangos priemonės įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu iš esmės tikslinės grupės nesikeis ir jų poreikiai išliks panašūs: gauti pasiekiamas, kokybiškas ir įvairias socialines paslaugas.

Pažangos priemone siekiama šių kiekybinių ir kokybinių **pokyčių**: sudaryti sąlygas asmenims su psichikos ir (ar) proto negalia gyventi ir integruotis bendruomenėje (149 asmenys), padidinti nestacionarių socialinių ir socialinių paslaugų prieinamumą (358 asmenys).

Pažangos priemonės įgyvendinimas prisidės prie 2022-2030 m. Regionų plėtros programoje (toliau – RPP) nustatyto poveikio rodiklio siekimo – socialines paslaugas gaunančių

¹⁰ Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapiui pritarta Alytaus regiono plėtros tarybos 2022 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. K-29 „Dėl pritarimo perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapiui“ ir Žemėlapis patvirtintas Alytaus regiono plėtros tarybos 2024 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. K-16 „Dėl perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapio patvirtinimo“.

tikslinės grupės asmenų dalis nuo bendro su skurdo rizika ar socialine atskirtimi susiduriančių gyventojų skaičiaus, procentai.

2014–2020 m. ES finansiniu laikotarpiu buvo įgyvendinami socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros projektai, tačiau investicijų trūkumas neleido patenkinti visų tikslinių grupių (tame tarpe asmenų su intelekto ir (ar) psichikos negalia, mažiau galimybių turinčių, nemotyvuotų jaunų žmonių, demencija ir Alzheimerio liga sergančių senyvo amžiaus asmenų ir kt.) poreikius. 2021–2027 m. ES finansiniu laikotarpiu investicijos planuojamos, siekiant sudaryti sąlygas asmenims su psichikos ir (ar) proto negalia, gyventi bendruomenėje, didinti jų savarankiškumą, užtikrinti socialinių paslaugų kokybę, įvairovę ir prieinamumą platesnei tikslinei grupei.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės veiklų įgyvendinimo teritorija:

- Alytaus miesto savivaldybė;
- Alytaus rajono savivaldybė;
- Druskininkų savivaldybė;
- Lazdijų rajono savivaldybė;
- Varėnos rajono savivaldybė.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Sprendžiant regiono plėtros problemos giluminę priežastį – nepakankamas sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumas ir įvairovė, nepatenkinamas aprūpinimo socialiniu būstu poreikis, Pažangos priemone bus įgyvendinama veikla – socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas.

Veikla skirta sudaryti galimybes regiono gyventojams gauti kokybiškas ir prieinamas socialines paslaugas, siekiant didinti socialinę gerovę ir užtikrinti tikslinės grupės poreikius. Veikla apima paslaugų, reikalingų institucinės globos pertvarkai, įgyvendinti, infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą, nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą, siekiant didinti gyventojų socialinę gerovę, ir socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą pagal regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse¹¹ nustatytus reikalavimus:

¹¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-439 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

Savivaldybė	Paslaugų, reikalingų institucinės globos pertvarkai įgyvendinti, infrastruktūros modernizavimas ir plėtra	Nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimas ir plėtra, siekiant didinti gyventojų socialinę gerovę	Socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimas ir plėtra
Alytaus miesto	<p><i>Apsaugotas būstas.</i> Planuojama pirkti 5 butus ir juos ir pritaikyti apsaugoto būsto paslaugos teikimui.</p> <p><i>Socialinės dirbtuvės.</i> Planuojama socialines dirbtuves įskurti VŠĮ Alytaus miesto socialinių paslaugų centro patalpose.</p> <p>Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius, socialinės paslaugos atitinka Žemėlapyje pateiktą informaciją.</p>	-	-
Alytaus rajono	<p><i>Apsaugotas būstas.</i> Planuojama pirkti ir (ar) pritaikyti 3 butus apsaugoto būsto paslaugos teikimui.</p> <p><i>Grupinio gyvenimo namai.</i> Planuojama grupinio gyvenimo namus steigti Simno mieste, pritaikant savivaldybės turimą infrastruktūrą.</p> <p><i>Dienos užimtumo centras.</i> Planuojama dienos užimtumo centrą steigti Simno mieste, pritaikant savivaldybės turimą infrastruktūrą.</p> <p>Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius, socialinės paslaugos atitinka Žemėlapyje pateiktą informaciją.</p>	-	-
Druskininkų	<p><i>Savarankiški gyvenimo namai.</i> Planuojama nauja statyba.</p> <p><i>Dienos užimtumo centras.</i> Planuojama turimą infrastruktūrą atnaujinti ir pritaikyti dienos užimtumo centro paslaugos teikimui.</p> <p>Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius, socialinės paslaugos atitinka Žemėlapyje pateiktą informaciją.</p>	Siekiant sumažinti Druskininkų savivaldybės senyvo amžiaus asmenų socialinę atskirtį, planuojama modernizuoti turimą infrastruktūrą ir įkurti dienos centrą „Kartų namai“	-

		senyvo amžiaus asmenims. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius – 10 asmenų. Bus teikiamos sociakultūrinės paslaugas.	
Lazdijų rajono	<p><i>Apsaugotas būstas.</i> Planuojama pirkti 3 butus ir juos ir pritaikyti apsaugoto būsto paslaugos teikimui.</p> <p><i>Socialinės dirbtuvės.</i> Planuojama socialines dirbtuves įkurti Verstaminų k., Lazdijų sen., pritaikant turimą infrastruktūrą. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius, socialinės paslaugos atitinka Žemėlapyje pateiktą informaciją.</p>	-	Siekiant padidinti Lazdijų rajono savivaldybės senyvo amžiaus gyventojų, ypač sergančių demencija ir Alzheimerio ligomis, socialinės globos paslaugų kokybę ir prieinamumą, planuojama investuoti į VšĮ Lazdijų socialinių paslaugų centro, socialinės globos namų, infrastruktūrą ir aplinką. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius – 48 asmenys. Bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos.
Varėnos rajono	<p><i>Apsaugotas būstas.</i> Planuojama pirkti 7 butus ir juos ir pritaikyti apsaugoto būsto paslaugos teikimui.</p> <p><i>Savarankiško gyvenimo namai.</i> Planuojama savarankiško gyvenimo namus įkurti Varėnos mieste įsigijus pastatą (namą) ir jį pritaikius paslaugų teikimui.</p> <p><i>Socialinės dirbtuvės.</i> Planuojama socialines dirbtuves įkurti Varėnos socialinių paslaugų centro patalpose.</p>	Siekiant padidinti atviro jaunimo centro teikiamų paslaugų prieinamumą Varėnos rajono savivaldybėje, planuojama rekonstruoti ar pastatyti naują turimo pastato dalį-priestatą, kurio antrame bei	-

	<p><i>Kompleksinių paslaugų centras.</i> Planuojama kompleksinių paslaugų centrą įkurti Varėnos mieste, pritaikant turimą infrastruktūrą. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius, socialinės paslaugos atitinka Žemėlapyje pateiktą informaciją.</p>	<p>trečiame aukštuose įsikurtų Atviras jaunimo centras. Planuojamas paslaugų gavėjų skaičius – 300 asmenų. Bus teikiamos atviro darbo su jaunimu paslaugos.</p>	
--	--	---	--

Galimi pareiškėjai yra Alytaus regiono savivaldybių administracijos.

Galimi partneriai – viešieji juridiniai asmenys, teikiantys socialines paslaugas.

Planuojant investicijas, skirtas nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros modernizavimui ir plėtrai, prioritetas turi būti teikiamas nevyriausybinėms organizacijoms (toliau – NVO) paslaugų infrastruktūrai (t. y. savivaldybėms, vadovaujantis savo nusistatyta vieša ir objektyviais kriterijais paremta atrankos tvarka, pasirenkant įstaigas ar organizacijas (projekto partnerius), kurios vykdys veiklą projekto lėšomis sukurtoje ar modernizuotoje infrastruktūroje, prioritetas turi būti teikiamas NVO).

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 ir 14 punktais bei 7 straipsnio 29 punktu, atsižvelgiant į Strateginio valdymo metodikos 135.2 papunktį, Pažangos priemonės veiklos „Socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas“ projektų atrankai taikomas planavimo būdas.

Pažangos priemonės veiklos projektų atrankos kriterijai nenustatomi.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	<p>Pažangos priemonė prisidės prie darnaus vystymosi principo.</p> <p>Pažangos priemonės veiklų projektai konkrečiais veiksmais prisidės bent prie vieno iš šių Darnaus vystymosi tikslų: tikslas Nr. 1. „Panaikinti visų formų skurdą visose šalyse“, tikslas Nr. 3 „Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę“, tikslas Nr. 10 „Mažinti nelygybę tarp šalių ir pačiose šalyse“.</p> <p>Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklos projektus bus laikomasi regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės</p>

		teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių numatytų HP reikalavimų statybai taikomų aplinkosauginių reikalavimų, triukšmo mažinimo, dulkių ir teršalų išmetimo, įrangai ir baldams taikomų tvarumo, ilgaamžiškumo, tinkamos kokybės reikalavimų.
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklų projektus bus prisidedama netiesiogiai prie HP įgyvendinimo.
3.	Lygių galimybių visiems	Pažangos priemonė prisidės prie Lygių galimybių visiems principo. Bus laikomasi universalaus dizaino reikalavimų. Pažangos priemonės kiekvienas iš projektų konkrečiais veiksmais prisidės prie pažeidžiamų visuomenės grupių integracijos į visuomenę. Visiems nepaisant jų lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, pilietybės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar kitų bruožų bus sudarytos vienodos teisės ir galimybės naudotis Pažangos priemonės lėšomis sukurta infrastruktūra ir teikiamomis socialinėmis paslaugomis. Įgyvendinant Pažangos priemonės veiklos projektus bus laikomasi regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairių numatytų HP reikalavimų.

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

RPP numatyta ši išankstinė sąlyga Pažangos priemonei – patvirtintose regionų plėtros planų pažangos priemonėse numatytos veiklos, skirtos institucinės globos pertvarkai įgyvendinti, ir iki 2022 m. liepos 1 d. yra parengti ir suderinti su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija regioniniai socialinių paslaugų ir socialinių paslaugų infrastruktūros, reikalingos institucinės globos pertvarkai įgyvendinti, žemėlapiai.

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapiui pritarta Alytaus regiono plėtros tarybos 2022 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. K-29 „Dėl pritarimo perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapiui“, o pasikeitus regiono savivaldybių poreikiui ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai atnaujinus, Žemėlapis patvirtintas Alytaus regiono plėtros tarybos 2024 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. K-16 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų Alytaus regiono žemėlapio patvirtinimo“.

Įgyvendinant Pažangos priemonę numatoma Žemėlapyje suplanuotas priemones įgyvendinti pilna apimtimi.

VIII SKYRIUS
PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Pažangos priemonės rezultato rodikliai ir Pažangos priemonės veiklos produkto rodikliai atitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos regioninės pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-11 (RE) „Sumažinti pažeidžiamų visuomenės grupių gerovės teritorinius skirtumus“ finansavimo gairėse patvirtintus rodiklius.

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinis rodiklio reikšmės		Siektinis rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Socialinių paslaugų prieinamumo gerinimas	P.S.2.1030	Paslaugų intelekto ir (ar) psichikos negalia turintiems asmenims vietų skaičius naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje (skaičius)	9 835 142,35	8 359 871	0	149	<p>Siektinis reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio P.B.2.1030 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.</p> <p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus miesto (20 vietų), Alytaus rajono (26 vietos), Druskininkų (20 vietų), Lazdijų rajono (16 vietų) ir Varėnos rajono (67 vietos) savivaldybių įgyvendinami projektai.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus miesto, Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>

	P.S.2.1 031	Paslaugų socialiai pažeidžiamiems, socialinę riziką (atskirtį) patiriantiems asmenims vietų skaičius naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje (skaičius)			0	60	<p>Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio P.B.2.1031 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.</p> <p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Druskininkų (10 vietų) ir Varėnos rajono (50 vietų) savivaldybių įgyvendinami projektai.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Varėnos rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>
	P.B.2.0 070	Naujos arba modernizuotos socialinės rūpybos infrastruktūros (ne būsto) talpumas (asmenys per metus)			0	48	<p>Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio P.B.2.0070 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele.</p> <p>Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Lazdijų rajono (48 asmenys) savivaldybės įgyvendinamas projektas.</p> <p>Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus pasiektas produkto rodiklis.</p> <p>Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Lazdijų rajono savivaldybė įgyvendins projektą pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė produkto rodiklio reikšmė.</p>

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai							
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Pradinė rodiklio reikšmė (2023)	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektingos rodiklio reikšmės		Siektingos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (2024)	Galutinė reikšmė (2029)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.S.2.3031	Asmenų, turinčių intelekto ir (ar) psichikos negalią, gavusių paslaugas naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje skaičius per metus (asmenys per metus)	0	9 835 142,35	8 359 871	0	149	Siektingos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio R.S.2.3031 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Pradinė rodiklio reikšmė perkelta iš Investicijų programos. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Alytaus miesto (20 asmenų), Alytaus rajono (26 asmenys), Druskininkų (20 asmenų), Lazdijų rajono (16 asmenų) ir Varėnos rajono (67 asmenys) savivaldybių įgyvendinami projektai. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus paskaičiuotas rezultato rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Alytaus miesto, Alytaus rajono, Varėnos rajono, Lazdijų rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė rezultato rodiklio reikšmė.
R.S.2.3033	Socialiai pažeidžiamų, socialinę riziką (atskirtį) patiriančių asmenų, gavusių	0			0	310	Siektingos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio R.S.2.3033 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Pradinė rodiklio reikšmė perkelta iš Investicijų programos. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Druskininkų (10 asmenų) ir Varėnos rajono (300 asmenų) savivaldybių įgyvendinami projektai.

	paslaugas naujoje ar modernizuotoje infrastruktūroje skaičius per metus (asmenys per metus)					Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus paskaičiuotas rezultato rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Varėnos rajono ir Druskininkų savivaldybės įgyvendins projektus pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė rezultato rodiklio reikšmė.
R.B.2.2074	Naujos arba modernizuotos socialinės rūpybos infrastruktūros naudotojų skaičius per metus (naudotojai per metus)	0		0	48	Siektinos reikšmės apskaičiuotos, remiantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rodiklio R.B.2.2074 stebėsenos rodiklio aprašymo kortele. Pradinė rodiklio reikšmė perkelta iš Investicijų programos. Skaičiuojant rodiklio tarpinę ir galutinę reikšmę daroma prielaida, kad rodiklio reikšmės sieks Lazdijų rajono (48 naudotojai) savivaldybės įgyvendinamas projektas. Skaičiuojant tarpinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2024 m. nebus paskaičiuotas rezultato rodiklis. Skaičiuojant galutinę reikšmę daroma prielaida, kad iki 2029 m. Lazdijų savivaldybė įgyvendins projektą pilna apimtimi ir bus pasiekta galutinė rezultato rodiklio reikšmė.

Alytaus regiono plėtros tarybos
administracijos direktorė

(parašas)

Jurgita Butrimaitė

(vardas ir pavardė)